

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาลักษณะผู้เรียนในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ที่เป็นลักษณะผู้เรียน ในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

สรุปผล

1. การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ทราบแบบแผนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูที่รวบรวมได้จากการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ของครู 14 คน พบว่า สิ่งที่ครูปฏิบัติในแผนการจัดการเรียนรู้อธิบายเพื่อให้บรรยากาศในการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์มี 3 ด้านคือ

1.1 ด้านเทคนิควิธีการ ครูมีวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแบบคละนักเรียนเก่งอ่อน มีจัดการการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เช่น ฝึกทักษะการคิดเลขเร็ว ฝึกตั้งโจทย์คณิตศาสตร์ การฝึกปฏิบัติ ทำงานเป็นกลุ่มตามใบงาน มีการซักถามนักเรียนโดยการชี้ให้ตอบทีละคน และ งานที่ต้องเสร็จภายในชั่วโมงเรียน

1.2 ด้านแบบแผนการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูมีการสร้างเงื่อนไขคือมีการเช็คชื่อก่อนและหลังเข้าเรียน ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกายก่อนเรียน มีการแบ่งกลุ่ม

รับผิดชอบทำความสะอาดห้องหลังจากหมดชั่วโมงเรียน ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์จะได้รับคำชมเชยคิดไว้บอร์ดหน้าห้อง มีการให้รางวัลสำหรับนักเรียนหรือกลุ่มที่สนใจทำงาน ครูจะลงโทษนักเรียนที่ชอบหยอกล้อเพื่อนในเวลาเรียน

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล ครูจะทำการเก็บคะแนนในชั่วโมงเรียน มีการทดสอบก่อนเรียนและหลัง โดยใช้แบบทดสอบ ใช้แบบสังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริงในการวัดผล

2. การสัมภาษณ์ครู จำนวน 14 คน เพื่อยืนยันความเชื่อเกี่ยวกับ แบบแผนกิจกรรมการจัดการเรียนในชั้นเรียนของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โดยรวมครูมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 100.0 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านเทคนิควิธีการมีระดับการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแบบคณะนักเรียนเก่งอ่อน (ร้อยละ 85.71) ทำงานเป็นกลุ่มตามใบงานและซักถามนักเรียนโดยการชี้ให้ตอบทีละคน (ร้อยละ 71.42) นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนเนื้อหาที่นักเรียนต้องการเรียนรู้และการทำงานต้องเสร็จภายในชั่วโมงเรียน (ร้อยละ 64.28)

2.2 ด้านแบบแผนการบริหารจัดการชั้นเรียน มีระดับการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การเช็คชื่อก่อนและหลังเข้าเรียน และการตรวจความเรียบร้อยของเครื่องแต่งตัวก่อนเรียน (ร้อยละ 100.0) แบ่งกลุ่มรับผิดชอบทำความสะอาดห้องหลังหมดชั่วโมงเรียน การเตรียมอุปกรณ์ล่วงหน้าตามคำสั่งครู และการช่วยกันทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 85.71) และผลงานที่เสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยภายในเวลาจะได้รับการชมเชยและติดบอร์ดหน้าห้อง การให้รางวัลสำหรับนักเรียนหรือกลุ่มที่สนใจทำงาน และการลงโทษนักเรียนที่ชอบหยอกล้อเพื่อนในเวลาเรียน (ร้อยละ 71.42)

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล มีระดับการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ การเก็บคะแนนในชั่วโมงเรียนและการทดสอบจากแบบทดสอบหลังเรียน (ร้อยละ 92.85) คะแนนความประพฤติและคะแนนจากการแต่งกาย (ร้อยละ 85.71) และคะแนนจากการตรวจสอบและคะแนนจากใบงาน (ร้อยละ 71.42)

3. การสังเกตการสอนของครู จำนวน 14 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โดยรวมมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยระดับการปฏิบัติที่สูงที่สุดคือ ร้อยละ 100.0 และค่าที่ต่ำที่สุดคือร้อยละ 42.9 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านเทคนิควิธีการมีระดับการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแบบคละนักเรียนเก่งอ่อน (ร้อยละ 100) ครูมีความรู้ในเนื้อหาที่สอน (ร้อยละ 92.9) ชักถามนักเรียนโดยการชี้ให้ตอบทีละคน ครูจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เช่น การฝึกทักษะการคิดเลขเร็ว การทำงานกลุ่ม การทำใบงานและแบ่งนักเรียนทำใบงานเป็นกลุ่ม (ร้อยละ 85.7)

3.2 ด้านแบบแผนการบริหารจัดการชั้นเรียน มีระดับการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ใ้ทำงานเป็นกลุ่มและศึกษานอกสถานที่ (ร้อยละ 100.0) บรรยากาศในการเรียนทำให้มีความสุขสนุกสนานและขณะทำการสอนไม่พูดจาหยอกล้อกับนักเรียน (ร้อยละ 92.9) และงานที่ถูกต้องของนักเรียนจะถูกนำมาโชว์หน้าห้อง (ร้อยละ 85.7)

3.3 ด้านการวัดและประเมินผล มีระดับการปฏิบัติโดยใช้การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เช่น การพูด การทำแบบฝึกหัด ทำรายงาน การทำกิจกรรมในห้องเรียน (ร้อยละ 100.0)

4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับสิ่งที่ครูต้องการให้เกิดในขณะจัดสภาพบรรยากาศการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

4.1 ด้านเทคนิควิธีการ พบว่า การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแบบคละนักเรียนเรียนเก่งอ่อน และการทำงานเป็นกลุ่มตามใบงาน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ยอมเข้ากลุ่มกับนักเรียนที่เรียนเก่ง การชักถามนักเรียนโดยการชี้ให้ตอบทีละคน นักเรียนส่วนใหญ่เมื่อตอบไม่ถูกอายเพื่อน นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนเนื้อหาที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ นักเรียนไม่กล้าที่จะเลือก การทำงานต้องเสร็จภายในชั่วโมงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่กลัวทำงานไม่เสร็จทันเวลา ส่วนในด้านความสามารถค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คิดไม่ออกถ้าไม่มีครูแนะนำ การกำหนดเวลาในแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ ส่วนใหญ่นักเรียนรีบทำส่งทำให้งานไม่เรียบร้อย การให้นักเรียนเก่งสอนนักเรียนอ่อน ส่วนใหญ่เพื่อนที่เก่งชอบโอ้อวด ครูทบทวนเนื้อหาที่เคยเรียนมาแล้วโดยการถามให้นักเรียนตอบ ส่วนใหญ่นักเรียนเห็นว่าการทบทวนทำให้เข้าใจมากขึ้น ครูตั้งคำถามให้นักเรียนวิเคราะห์อภิปราย และครูยกตัวอย่างพร้อมแสดงวิธีทำและครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบและอธิบายตามความเข้าใจ ส่วนใหญ่นักเรียนพูดไม่เก่งอธิบายไม่ได้ เมื่อนักเรียนสงสัยให้ถามจากเพื่อนที่เข้าใจ ส่วนใหญ่นักเรียนไม่ชอบให้เพื่อนสอน ส่วนในแต่ละชั่วโมงเรียนมีใบงานอย่างน้อย 3 ใบงาน นักเรียนส่วน

ใหญ่เห็นว่างานมากเกินไป การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแต่ให้ทำใบงานเดี่ยว ส่วนใหญ่นักเรียนไม่ชอบเพราะวาดรูปไม่สวย/ตัวหนังสือไม่สวย และเมื่อนักเรียนคนใดทำงานเสร็จก่อนให้นำเสนอหน้าห้อง ส่วนใหญ่นักเรียนไม่ชอบการนำเสนอเพราะพูดไม่เก่ง

4.2 ด้านแบบแผนการบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า การที่ครูเช็คชื่อก่อนและหลังเข้าเรียน ส่วนใหญ่นักเรียนคิดว่าเหมือนเป็นการบังคับเกินไป การตรวจความเรียบร้อยของเครื่องตัวก่อนเรียน ส่วนใหญ่นักเรียนไม่ชอบเรียนเพราะเป็นการบังคับ การแบ่งกลุ่มรับผิดชอบทำความสะอาดห้องหลังหมดชั่วโมง ส่วนใหญ่นักเรียนฝึกการรับผิดชอบต่อหน้าที่ การเตรียมอุปกรณ์ล่วงหน้าตามคำสั่งครู ส่วนใหญ่ครูควรเตรียมทุกอย่างในการเรียนการสอน การช่วยกันทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ส่วนใหญ่นักเรียนเห็นว่าการกำหนดเวลาทำให้ตั้งใจทำงานมากขึ้น ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยภายในเวลาจะได้รับการชมเชยและติดบอร์ดหน้าห้อง ส่วนใหญ่นักเรียนเห็นว่าผลงานที่ไม่ได้ติดบอร์ดทำให้เสียความรู้สึก การให้รางวัลสำหรับนักเรียนหรือกลุ่มที่สนใจทำงาน ส่วนใหญ่นักเรียนเห็นว่ากลุ่มที่ไม่ได้รางวัลเหมือนไม่มีความหมาย การลงโทษนักเรียนที่ชอบหยอกล้อเพื่อนในเวลาเรียน ส่วนใหญ่ไม่ชอบครูที่ดุร้าย ชอบลงโทษ การนำผลงานของกลุ่มที่ถูกต้องและสวยงามมาเป็นตัวอย่าง ส่วนใหญ่นักเรียนรู้สึกอิจฉาเพื่อน การเก็บคะแนนจากผลงานในแต่ละชั่วโมง ส่วนใหญ่การกำหนดเวลาทำให้นักเรียนตั้งใจทำงานมากขึ้น นักเรียนที่เรียนดีจะถูกคัดเลือกให้เป็นตัวแทนห้องในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ส่วนใหญ่นักเรียนที่เรียนไม่ดีทำให้หมดกำลังใจ การลงโทษนักเรียนที่ไม่เข้าเรียนในชั่วโมง ส่วนใหญ่นักเรียนไม่ชอบครูที่ดุร้าย ชอบลงโทษ

4.3 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การเก็บคะแนนในชั่วโมงเรียนทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกังวล เพราะไม่รู้ว่าในแต่ละชั่วโมงจะเก็บคะแนนจากอะไรบ้าง การเก็บคะแนนจากการตรวจสมุดนักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกไม่ชอบเพราะว่าเขียนไม่สวยสมุดสกปรกไม่เรียบร้อยและการเก็บคะแนนจากใบงานส่วนใหญ่นักเรียนจะเกิดความรู้สึกเครียด เพราะใบงานมีมากในแต่ละชั่วโมงบางทีก็ทำไม่เสร็จ ส่วนการเก็บคะแนนจากการประเมินผลตามสภาพจริงส่วนใหญ่นักเรียนรู้สึกไม่ชอบเพราะเหมือนกับการช่วยเหลือคนที่เรียนไม่เก่งให้ได้คะแนน

5.การสัมภาษณ์นักเรียนเฉพาะกรณีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

5.1 ด้านเทคนิควิธีการ พบว่า การทำงานเป็นกลุ่มตามใบงานทำให้นักเรียนไม่อยากเข้ากลุ่มกับนักเรียนเก่งเพราะเกิดความเครียดในการทำงานกับคนที่เก่งกว่า นักเรียนเกิด

ความเครียดวิตกกังวลกลัวจะทำงานไม่เสร็จทันเวลา ตามที่ครูกำหนด และเมื่อนักเรียนสงสัย ไม่เข้าใจนักเรียนไม่ยอมถามเพื่อนเพราะไม่ยอมให้เพื่อนสอนเหมือนกับตัวเองด้อยกว่าเพื่อน

5.2 ด้านแบบแผนการบริหารชั้นเรียน พบว่า นักเรียนรู้สึกอึดใจเพื่อนทุกครั้งเมื่อครูนำผลงานของเขามาเป็นตัวอย่าง นักเรียนที่เรียนดีจะถูกคัดเลือกให้เป็นตัวแทนห้องในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้คนที่ไม่ได้รับคัดเลือกเกิดความน้อยใจหมดกำลังใจที่จะเรียน และการให้รางวัลสำหรับนักเรียนหรือกลุ่มที่สนใจทำงานทำให้กลุ่มหรือคนที่ได้รางวัลเสียความมั่นใจ รู้สึกเหมือนครูไม่ให้ความสนใจ

5.3 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การเก็บคะแนนในชั่วโมงเรียนทำให้เกิดความรู้สึกเป็นกังวล เพราะไม่รู้ว่าจะในแต่ละชั่วโมงครูจะเก็บคะแนนจากอะไรบ้าง การเก็บคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนทำให้เกิดความรู้สึกเครียด กลัวว่าจะทำแบบทดสอบไม่เสร็จทันในเวลาและไม่มีสมาธิในการทำข้อสอบเนื่องจากเวลาน้อยทำให้เกิดความกังวล และการเก็บคะแนนจากความประพฤติ ทำให้เกิดความรู้สึกเครียดมากเพราะการกระทำหรือการแสดงออกของแต่ละคนไม่เหมือนกันซึ่งไม่ได้หมายความว่าคนที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อยจะเป็นคนไม่ดี

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อค้นพบสำคัญซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ จากการศึกษาหลักสูตรแม่ข่ายในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่าบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนที่ครูมีความเชื่อว่า ผู้เรียนจะรับรู้ถึงการมีอิสระและมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยกระบวนการเรียนการสอนมีขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนเนื้อหาที่นักเรียนต้องการเรียนรู้และเปิด โอกาสให้นักเรียนถามเมื่อไม่เข้าใจผ่านการมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน โดยมีการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแบ่งคละนักเรียนเก่งอ่อน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเองและรับผิดชอบที่จะปรับเปลี่ยนความเข้าใจตนเองและเป็นการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ได้ศึกษาเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ครูต้องการให้เกิดบรรยากาศแห่งการแข่งขันเพื่อเป็นการกระตุ้นและเป็นแรงผลักดันให้เกิดความรู้สึกอยากรู้อยากเรียนแข่งขันกัน ในทางการเรียน เพื่อให้บรรยากาศการเรียนเกิดความตื่นตัวเกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ แต่นักเรียนส่วน

ใหญ่ กลับไม่รู้สึกละเช่นนั้นเพราะนักเรียนรู้สึกว่สิ่งที่ครูกำหนดขึ้นในบางอย่างนักเรียนไม่ต้อง การทำให้เกิดความเครียด และเกิดความวิตกกังวล ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ไม่ดีที่เกิดขึ้นต่อการเรียน รู้ในชั่วโมงเรียนของนักเรียน

จากการศึกษาหลักสูตรแฝงในครั้งนี้พบว่าหลักสูตรแฝงที่พบเป็นหลักสูตรแฝงที่เป็น ทางลบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษิต บุญทองเถิง (2549 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า หลักสูตรแฝงนี้อาจมีทั้งทางบวกและทางลบต่อการเรียนรู้ ทั้งชนิดที่ คำนึงม การถ่ายทอดทางสังคมของผู้เรียน ได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่มีการ ควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ ในเนื้อหาวิชา ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และด้านสภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกที่ มีต่อการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ความวิตกกังวล ในการเรียนและเจตคติต่อการเรียน คณิตศาสตร์ การวิจัยแบ่งออกเป็นสองระยะ ระยะแรก เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ทดลองใช้ และปรับปรุงโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) และการศึกษาผล ของกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นระยะที่สอง เป็นการ ศึกษาเพื่อยืนยันผลของ กระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น การวิจัยระยะที่หนึ่ง ผลการ วิจัยทำให้ได้กระบวนการ เรียนการสอนที่มีการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝง ที่พัฒนาขึ้นตามแนวทางของวิธีการ ผสมผสาน โดยการวิเคราะห์รูปแบบ เทคนิค วิธีสอน จำนวน 7 วิธี ที่ถูกคัดเลือกภายใต้ กรอบพื้นฐานการเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ แล้วนำมาผสมผสาน ในกระบวนการ เรียนการสอน 3 ขั้นตอน โดยมีกลไกการควบคุมกำกับหลักสูตรแฝงผ่านองค์ประกอบที่ สัมผัสได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 1) การเสริมสร้างพลังอำนาจในการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างประสบการณ์ความสำเร็จและ 3) การเสริมสร้างการยอมรับนับถือ ซึ่ง นักเรียนสามารถยอมรับนับถือได้จากกิจกรรมที่ปฏิบัติ จากแบบแผนกำกับด้านบทบาทครู เมื่อผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงด้วยหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จำนวน 5 วงจร ทำให้ได้ กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสามารถสร้างเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพของ ผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด และยังสอดคล้องกับ บุญเลิศ สุวรรณวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนและความ ต้องการในการปรับปรุงบรรยากาศการเรียนการสอนในวิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร การศึกษาสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ประเด็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพการ ปฏิบัติจริงของบรรยากาศการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจปานกลาง นักศึกษาพอใจบรรยากาศการเรียนการสอนในด้านการประเมินผลสูงที่สุด รองลง มาพอใจ

ด้านเนื้อหาที่สอน พฤติกรรมของอาจารย์ พฤติกรรมของนักศึกษา การจัดตั้งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน วิธีสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ตามลำดับ และนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน และศึกษาอยู่ในหลักสูตรที่ต่างกันมีระดับความพอใจต่อสภาพการปฏิบัติจริงในบรรยากาศการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน จะมีทักษะต่อบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกัน ประเด็นความต้องการในการปรับปรุงบรรยากาศการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยในตนเองด้านการแต่งกายมากที่สุด และต้องการให้นักศึกษามีการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน ต้องการให้อาจารย์มีความสนิทสนมเป็นกันเองกับนักศึกษา และเข้าสอนของอาจารย์ให้ตรงเวลาตามตารางที่กำหนดไว้ ด้านเนื้อหาที่สอน นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงเกี่ยวกับการปรับเนื้อหาบางเรื่องให้เหมาะสมกับเวลาที่สอน และควรปรับปรุงเนื้อหาให้เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับนักศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน คำนึงวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ต้องการให้มีการปรับปรุงวิธีการสอนที่หลากหลาย และแทรกกิจกรรมเพื่อคลายความเครียดในขณะสอนบ้าง ต้องการให้อาจารย์ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย เช่น ห้องเรียน Power Point และปรับปรุงห้องเรียนรวม ไม่ให้ร้อนอบอ้าวเช่นในปัจจุบัน ส่วนด้านการวัดและประเมินผลนักศึกษาเห็นว่า สภาพการปฏิบัติจริงโดยรวมปัจจุบันนี้คืออยู่แล้ว จึงไม่มีความต้องการในการปรับปรุงการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการนำไปใช้

ผลการวิจัยการศึกษาหลักสูตรแฝงในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้มีข้อค้นพบหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนตามแบบแผนการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูที่ครูมีความเชื่อว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดแต่นักเรียนกลับเกิดความรู้สึกที่เป็นไปในทางลบต่อแบบแผนที่ครูกำหนดขึ้น จึงอาจเป็นสาเหตุของปัญหาการเรียน ต่อต้านครู ไม่ส่งงาน ติด 0 ติด ร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ

1.1 การตรวจความเรียบร้อยของเครื่องแต่งตัวก่อนเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ไม่เป็นอิสระเหมือนกับถูกบังคับให้เรียน

1.2 การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มแบบคณะนักเรียนเก่งอ่อนนักเรียนก็ทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งไม่ยอมเข้ากลุ่มกับนักเรียนที่เรียนอ่อนซึ่งเป็นการสร้างนิสัยเห็นแก่ตัวให้กับนักเรียน โดยที่ครูไม่รู้ตัว

1.3 การให้ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์เร็วหรือภายในเวลาได้รับการชมเชยและติดบอร์ดหน้าห้อง ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเครียด กลัวทำงานไม่เสร็จทันเวลา

1.4 การให้รางวัลสำหรับนักเรียนหรือกลุ่มที่สนใจทำงาน ทำให้ กลุ่ม ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเกิดความรู้สึกน้อยใจ ไม่มีความหมายในสายตาของครูหมคกำลังใจทำให้ไม่ยอมเรียนตลอดจน

1.5 การเก็บคะแนนจากการตรวจสอบดู ให้นักเรียนเกิดความเครียด เป็นกังวลกลัวไม่ได้คะแนนเพราะ นักเรียนลายมือไม่สวย สมุดสกปรกมีรอยลบ

ดังนั้นครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรตระหนักและให้ความสนใจนำมาปรับใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งในด้านเทคนิควิธีการ ด้านแบบแผนการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการวัดและประเมินผลเพื่อหลีกเลี่ยงหลักสูตรแฝงที่จะเกิดขึ้นอันจะส่งผลถึงคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหลักสูตรแฝงภายในขอบเขตและเจาะจงศึกษาเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน ดังนั้นควรจะได้มีการวิจัยในลักษณะการเจาะลึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในขอบเขตที่กว้างขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ให้มากขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมทั้งในระดับชั้นเดียวกันและระดับชั้นต่างกัน ขนาดชั้นเรียนที่ต่างกัน อันจะเป็นการยืนยันแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแฝงให้เป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาโดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อกำหนดตัวแปรที่เป็นหลักสูตรแฝงที่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันให้เป็นองค์ความรู้ให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและหันมาให้ความสนใจกับแนวทางการใช้หลักสูตรแฝงเหล่านั้นอย่างจริงจังมากขึ้น